

Slechthorende apothekersassistent?

Herman volgde de driejarige MBO-opleiding tot apothekersassistent. Aan het eind van zijn tweede studiejaar moest hij concluderen dat hij op een doodlopende weg zat, zo bericht het Algemeen Dagblad (1/11/2008).¹ Hij heeft namelijk een handicap. Als slechthorende bleek hij niet te kunnen voldoen aan de eisen die op stage gesteld worden. Want staande achter de apotheekbalie heeft hij moeite de klanten te verstaan. Zijn docenten en begeleiders hadden hem wel gewaarschuwd dat hij 't moeilijk zou krijgen, maar in de praktijk bleek de mondelinge interactie met klanten ronduit problematisch te zijn. Geen probleem toch? Dan kies je een stage zonder publiekscontacten, en later een dito beroep. Maar ik denk dat men geen toestemming geeft voor zo'n klantloze stage. Want goede communicatie met klanten behoort tot de kwalificatiestructuur voor de opleiding tot apothekersassistent.² Het is een wettelijk beschermd cluster van functies en één van de toetsingscriteria is dat je soepel met patiënten/cliënten kunt omgaan, dat je in staat bent geneesmiddelen en medische hulpmiddelen af te leveren en dat je hun daarbij de nodige informatie en instructie kunt geven.³ Pas als de stages zijn afgetekend en het diploma behaald is, kan Herman desgewenst naar een klantloze functie uitwijken.

Het lijkt er dus op dat er iets grondig mis is gegaan in het studieloopbaanbeleid van het Regionaal Opleidingscentrum waar Herman zijn opleiding volgde. Het ID College heeft weliswaar een goedgeoutilleerd *Steunpunt Studie & Handicap*.⁴ Maar men heeft niet weten te voorkomen dat Herman twee jaar lang in zijn optimisme een doodlopend spoor heeft gevolgd.

Of is er tevens iets anders mis? Is Herman de dupe geworden van het onderwijspolitieke uitgangspunt dat de eindtermen van een beroepsopleiding één-op-één moeten beantwoorden aan de startkwalificaties die de **gemiddelde** werkgever van zijn aankomende werknemers verlangt? Vermoedelijk had Herman een goede apothekersassistent kunnen worden, mits het lang-MBO niet zo dogmatisch gefundeerd was op het principe van *competentiegerichte examinering*.⁵ Dan had hij de kans gekregen normaal zijn diploma te halen en vervolgens te solliciteren naar een functie die geen baliewerk omvat.

Er zijn beroepsopleidingen, zoals die tot arts of tot mondhygiëniste, waar de gediplomeerden zich als vrije beroepsbeoefenaar kunnen vestigen. Daar valt te verdedigen dat de eindtermen identiek zijn aan de startkwalificaties. Het gaat dan om de bescherming van de belangen van de cliënt/patiënt. Maar apothekersassistenten werken in loondienst, onder toezicht van hun professionele werkgever. Deze is mans genoeg om nader te onderzoeken of zijn (haar) aspirant- en aankomende werknemers geschikt zijn voor de aangeboden functie. De treurige casus van Herman leidt tot de vraag of zo'n beroepsopleiding zich beter kan beperken tot de selectie op *beroepsgeschiktheid* en zich liever niet op het niveau van de selectie op *functiegeschiktheid* moet begeben.

Wes Holleman

weblog onderwijs 5-11-2008

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ http://www.ad.nl/binnenland/2737078/Dove_studeert_opnieuw_jaren_voor_niets.html.

² <http://www.calibris.nl/school/ksdocumenten.php?vw=ks&sid=1&jaar=2> (*Eindtermengerichte kwalificatiestructuur Gezondheidszorg: kwalificatiestructuur_en_eindtermen_AG_2000[1].pdf*; AG 2000 = Assisteren in de Gezondheidszorg 2000).

³ http://www.ribiz.nl/Images/Toetsingscriteria%20Apothekersassistent_tcm40-16679.pdf; het gaat hier over de toetsingscriteria gehanteerd door de Commissie Buitenlands Gediplomeerden Volksgezondheid (CBGV).

⁴ <http://www.idcollege.nl/website/text/downloads/Folder%20Steunpunt%20en%20Handicap.pdf>.

⁵ Vergelijk ook: <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=447>, <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=431>, <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=405>, <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=35>.